

comeos

Voedsel in een veranderende wereld | Uitdagingen voor een veerkrachtiger voedselsysteem

FRDO Forum 20 februari 2025

for commerce

and services

Sessie 2:

Hoe probeert de sector van de handel te verduurzamen en veerkracht te ontwikkelen?

Nathalie De Greve,
Director Sustainability,
Comeos

comeos

for commerce

and services

WIE ZIJN WE?

Meer dan 600 ketens

Non-food

Food

Groothandel

Sligro Food Group

Restaurants

Catering

Omnichannel

Platformen

Winkels

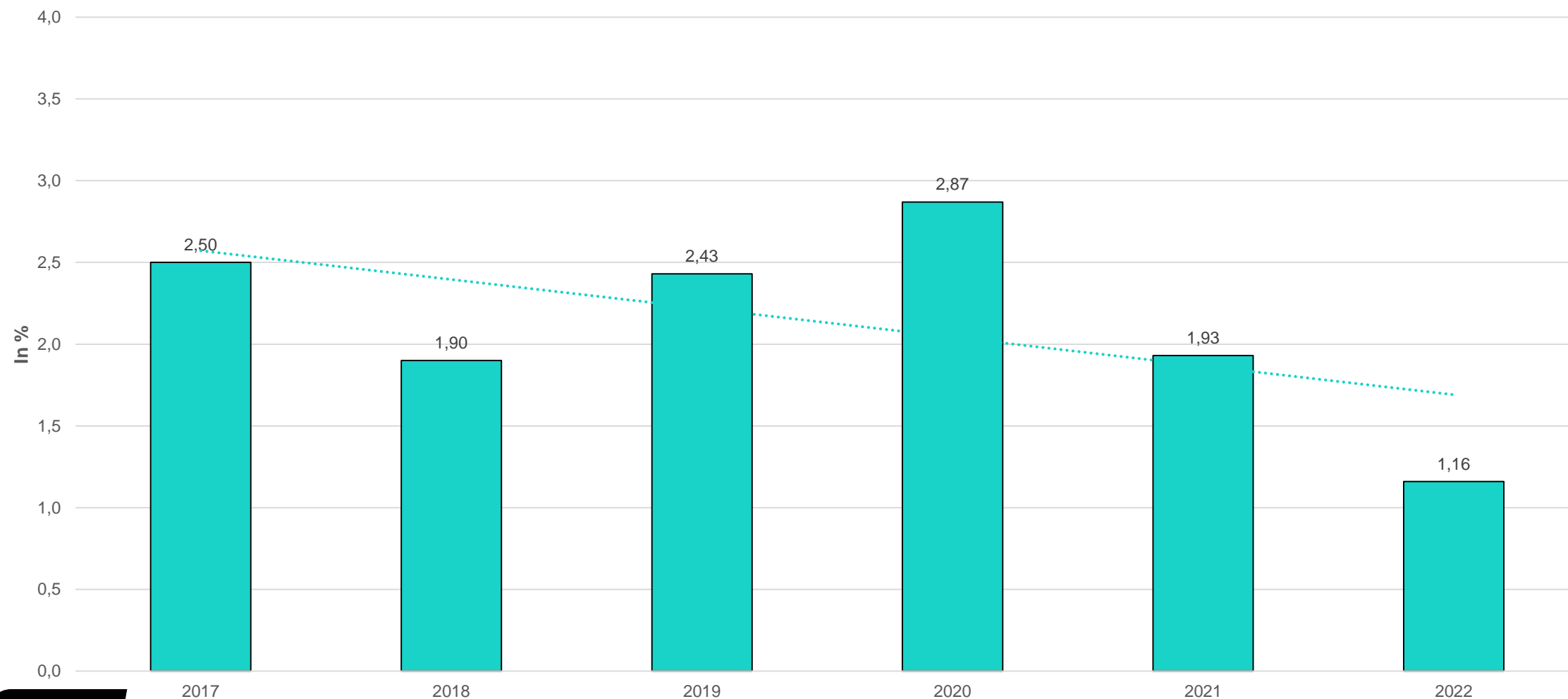

Directe verkoop

WELKE UITDAGINGEN?

Sterk dalende marges

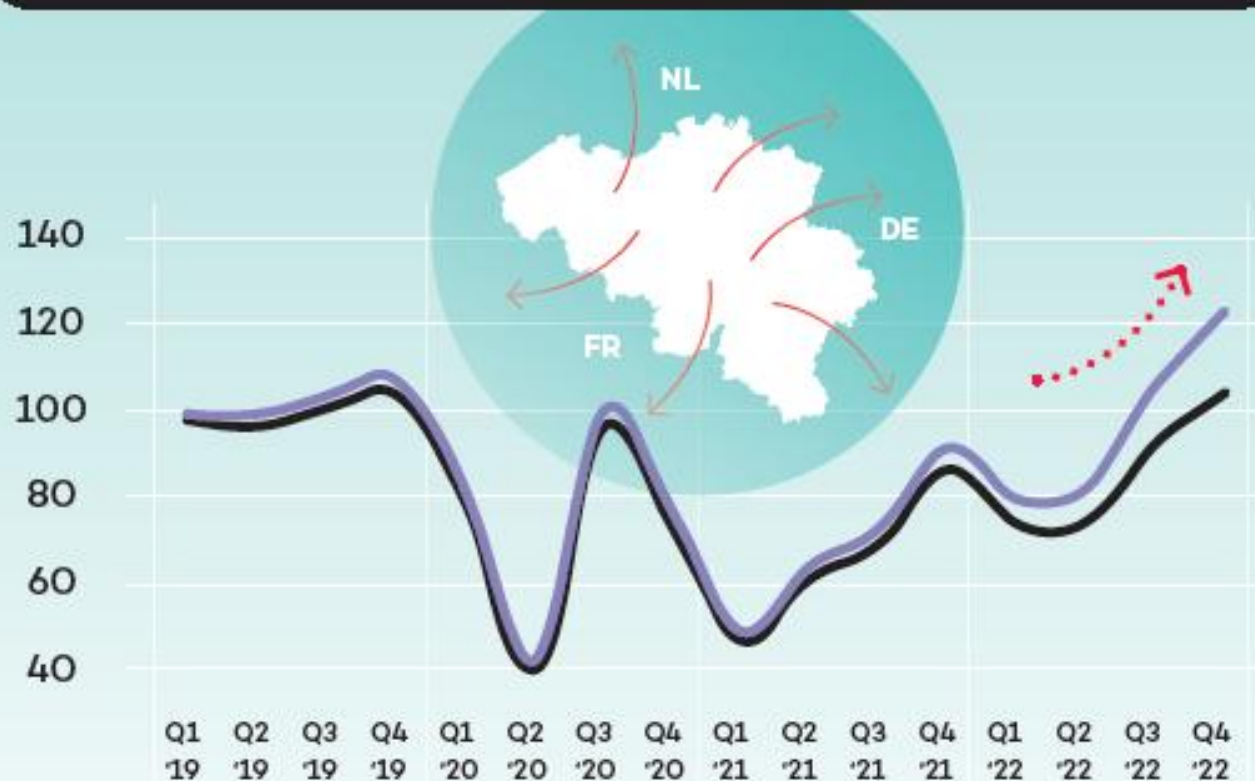
Nettomarge in de Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels met overwegend voedingsmiddelen
Bron: Prijzenobservatorium - INR

Sterke stijging van de grensaankopen

2023: +40% of 2,5 mia EUR verloren omzet !

Après l'Intermède du Covid, augmentation forte et durable des achats frontaliers

● Volume ● Valeur

Source : Évolution des achats frontaliers physiques – GFK, 2023

Ongelijk speelveld

Aziatische webshops zijn schadelijk voor de maatschappij

- 3 op 4 e-commerce bestellingen geleverd vanuit buitenland
- Toenemend belang Chinese platformen (Temu, Shein,...)
- **20% online bestelde kleding** in België komt uit **China** (slechts 11% van Belgische handelaars)
- **Dagelijks 2,5 miljoen pakjes van buiten Europa** naar België verzonden
 - = 1 miljard pakjes in 2024
 - = verdubbeling t.o.v. 2023
- Bij controles Douane/FOD Economie:
 - 1 op 3 producten voldoet niet** aan CE productnormen, problemen met chemische stoffen, verkoop met verlies, consumentenrechten niet gerespecteerd,...
 - = risico voor Volksgezondheid

WAT DOEN WE?

CSR Roadmap van de sector van de handel en diensten

Methodologie & structuur

VERWACHTINGEN

Wat verwachten **consumenten** en **stakeholders**?

INITIATIEVEN & REALISATIES

Op welke manier voldoet de sector al aan deze verwachtingen?

PRIORITEITEN & AMBITIES

Wat kan de sector nog meer doen om deze verwachtingen nog beter te beantwoorden?

CSR Roadmap van de sector van de handel en diensten

Methodologie & structuur

VERWACHTINGEN

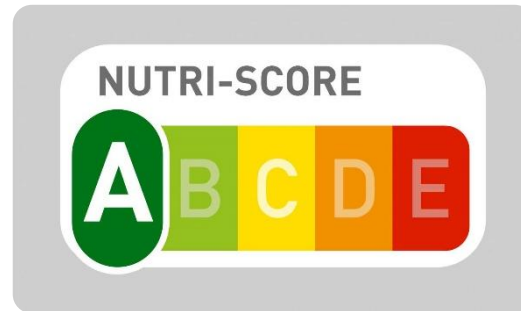
Wat verwachten **consumenten** en **stakeholders**?

De bewust duurzame consument

Trends volgens consumentenbevraging Trendhuis

Transparantie over omgaan met klantgegevens

Gezonde producten meer in de kijker zetten

Dienst na verkoop en hersteldiensten meer dan welkom, ook voor kleding

Hergebruik, levensduur, deeleconomie en recyclage

Minder afval en maaltijden aan huis duurzaam leveren

Vraag voor lokale producten, ook lokaal geproduceerde kleding

Vraag voor duurzaamheidsscore en dierenwelzijnslabel op vleesproducten

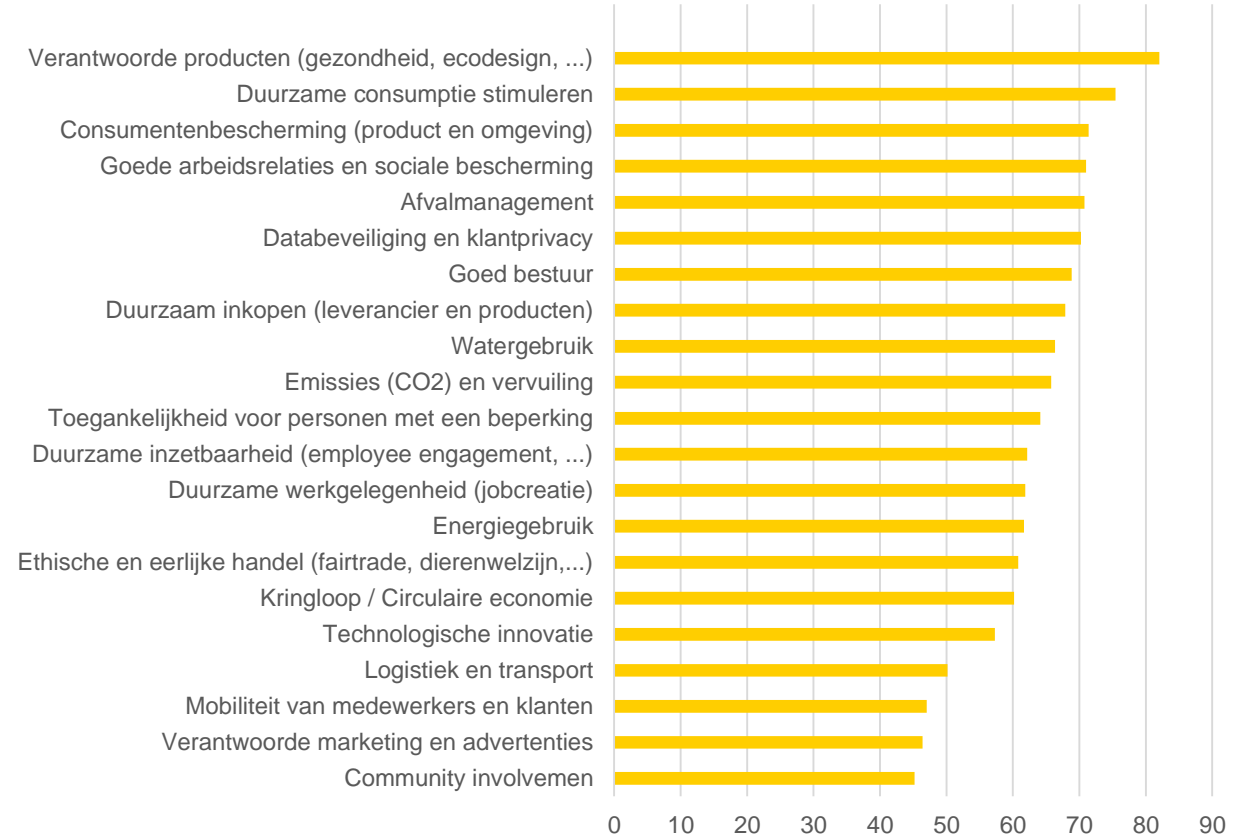
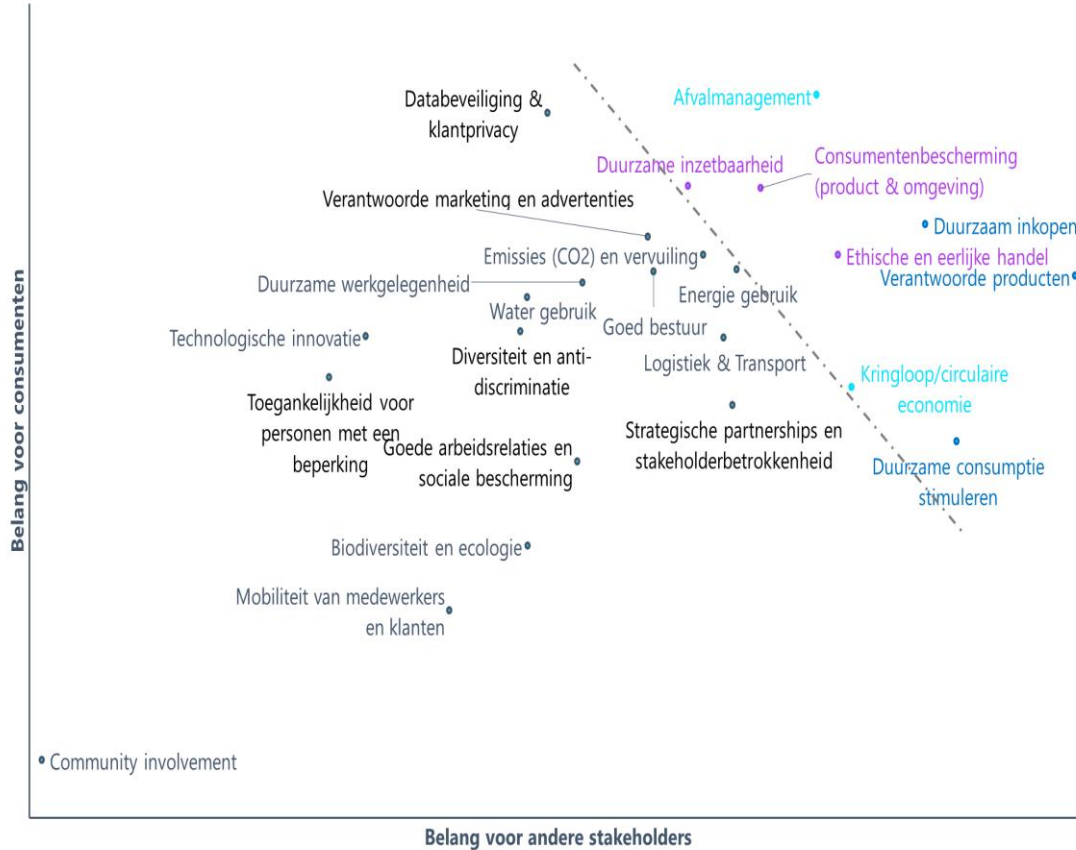

Aandacht voor seizoensgroenten en -fruit

Wat verwachten consumenten en stakeholders?

Evolutie: 2017 versus 2020

Verwachtingen stakeholders (50%) en consumenten (50%)
in 2020

9 prioritaire thema's vertaald in 3 transities

1e CSR Roadmap: www.comeos.be/reflection

2e CSR Roadmap: <https://csr.comeos.be/>

3e CSR Roadmap in 2025

Initiatieven op 3 niveaus gezien de positie van de handel in de bevoorradingsketen

Klimaatvriendelijke circulaire economie

Verantwoord ondernemen

Duurzame, verantwoorde consumptie

Leveranciers

1.1 Ecologische innovatie en circulaire producten

2.1 Arbeidsomstandigheden en sociale bescherming

3.1 Meer (milieu)verantwoord produceren

Handelaars

1.2 Nieuwe circulaire businessmodellen en duurzame leveringen

2.2 Inclusiviteit, toegankelijkheid en duurzame relaties met werknemers

3.2 Duurzaam aanbod producten en diensten (lokaal, seizoens, dierenwelzijn)

Consumenten

1.3 Afval verminderen, hergebruik, herstellen, levensduur, delen en recycling

2.3 Informatie, transparantie en verantwoord omgaan met klanten(gegevens)

3.3 Verantwoorde consumptie via informatie, sensibilisering, faciliteren

CSR Roadmap van de sector van de handel en diensten

Methodologie & structuur

INITIATIEVEN & REALISATIES

Op welke manier voldoet de sector al aan deze verwachtingen?

Realisaties 2018-2021

<https://csr.comeos.be>

Sectorale engagementen en initiatieven

33 vrijwillige engagementen in 10 thema's

CSR Roadmap van de sector van de handel en diensten

Methodologie & structuur

PRIORITEITEN & AMBITIES

Wat kan de sector nog meer doen om deze verwachtingen nog beter te beantwoorden?

TRANSITIE NAAR EEN KLIMAATVRIENDELIJKE CIRCULAIRE ECONOMIE

TRANSITIE NAAR VERANTWOORD ONDERNEMEN

TRANSITIE NAAR VERANTWOORD ONDERNEMEN

ONZE AMBITIES

TEGEN EIND 2024:

- Streven naar **stickervrij** of **thuiscomposteerbare stickers**

IN 2023:

- **95%** huishoudelijke **verpakkingen recycleren**. We leggen de lat hoog: Europa eist 70% in 2030

IN 2025:

- verdubbeling selectief ingezamelde **verpakkingen buitenshuis**
- met alle partners samen huishoudelijk verpakkingafval in **zwerfvuil** halveren

GREEN DEAL 'ANDERS VERPAKT':

- **Preventie en hergebruik van verpakkingen** bij webwinkels, maaltijdboxen, take away/ delivery. Ook aanbieden in **bulk**.
- Verschillende proefprojecten hebben potentieel om na opschaling jaarlijks minstens **15.000 ton** eenmalige verpakkingen uit te sparen

100%
herbruikbare of recycleerbare
verpakkingen in 2025

comeos

ONZE AMBITIES

- Engagement in de Green Deal **Klimaatvriendelijke koeling** om geen koelinstallaties met F-gassen meer aan te kopen
- Belgian Alliance for Climate Action (BACA) promoten in retail om via Science Based Targets **CO₂-voetafdruk** te berekenen en te **verkleinen**
- Invoer en productie **duurzaam hout** promoten
- Charter hoffelijk en duurzaam rijden om **eco-driving** te promoten en zo emissie te reduceren

CO₂-voetafdruk
verkleinen

comeos

ONZE AMBITIES

Tegen 2030 :
ontbossingsstop
voor cacao productie
voor Belgische chocolade

- Tegen 2025 voldoet **alle chocolade in België** aan één van de erkende certificeringsstandaarden Fairtrade, Rainforest Alliance/Utz en/of Biologisch
- Opleidingen **klantvriendelijk onthaal van mensen met een beperking en toegankelijkheid van websites en webshops**
- **5.000 werknemers** opleiden in 2021-2022 rond digitalisering, verandering, agressie,...
- Extra sociale bescherming voor **koeriers van deelplatformen**
- **Verbetering arbeidsomstandigheden** in productielanden (due diligence)

Permanente aandacht
voor naleving GDPR-regels

comeos

ONZE AMBITIES

minder suiker
meer vezels

- 50% **gerecycleerd materiaal** in PET-drankverpakkingen tegen 2025
- **Nutripact**: nieuw convenant om evenwichtige voeding te promoten, met name **meer vezelconsumptie en minder zout- en suikerconsumptie** o.a. via verbeterde voedingssamenstelling
- Vanaf 2022 werken verkopers van huisdieren enkel nog samen met leveranciers, kwekers en transporteurs die de sectorclausules inzake **dierenwelzijn** aanvaarden, en ook responsabiliseren van consumenten
- Vlaams charter «Voedsel verbindt boer en burger» om vanaf 2021 **lokale voeding** beter in de kijker te zetten voor de consument

huisdierenwelzijn

comeos

CSR Roadmap 2025

Stand van zaken

VERWACHTINGEN

Wat verwachten **consumenten** en **stakeholders**?

→ Consumentenbevraging via Trendhuis loopt (online + panels)

INITIATIEVEN & REALISATIES

Op welke manier voldoet de sector al aan deze verwachtingen?

→ Wat hebben we gedaan + hebben we onze ambities 2021-2024 waargemaakt?
→ Enkele concrete voorbeelden ter illustratie (cf. infra)

PRIORITEITEN & AMBITIES

Wat kan de sector nog meer doen om deze verwachtingen nog beter te beantwoorden?

→ Te bepalen in functie van verwachtingen en realisaties

Klimaatvriendelijke, circulaire economie

Naar 100% recycleerbare verpakkingen

Colruyt: van meerlaags naar monomateriaal

Carrefour: elimineer onnodige verpakking

Geen zwarte verpakkingen meer bij Lidl

Klimaatvriendelijke, circulaire economie

Preventie en hergebruik van verpakkingen

- A** Green Deal Anders Verpakt
- 1 doel: verminderen **eenmalige** verpakkingen
 - Vlaamse Overheid, Comeos & andere sectorfederaties als initiatiefnemers

- B** Vrijwillig engagement
- Concrete projecten rond **hergebruik** of **preventie** van verpakkingen
 - Netwerk van meer dan **90 organisaties**

Green Deal
012. Anders verpakt

GREEN DEAL

012. ANDERS VERPAKT

Klimaatvriendelijke, circulaire economie

Preventie en hergebruik van verpakkingen

Herbruikbare bowl
Bavet & Deliveroo

Reusable Packaging Coalition
6 Belgische retailers

Six pack
Carrefour & DW Reusable

- Sterke punten & complexiteit van de projecten
- Ketensamenwerking
 - Nieuwe businessmodellen en logistieke flow
 - Standaardisatie van verpakkingen

Verantwoord ondernemen

Inclusiviteit en diversiteit in de handel

- Handel is grootste private werkgever in België en zet sterk in op **inclusiviteit en diversiteit**:
 - 2 op 3 is vrouw
 - 48% deeltijdsen maar toename voltijdse jobs (+ 11,6% voorbije 10j)
 - 25% 50-plussers en 25% < 20j
 - 3 op 4 zijn kort- of middengeschoold en 80.000 jobstudenten in de handel
- 4,2% **werknemers met een handicap** (t.o.v. 3,4% in alle sectoren)
- 3 op 10 werknemers van buitenlandse afkomst en meer dan 150 **nationaliteiten** aan de slag in de handel

Verantwoord ondernemen

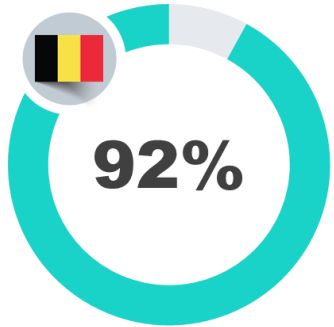
Winkels en horecaketens toegankelijk voor iedereen

- Toegankelijkheidsproject van Comeos in samenwerking met expertisecentra Inter en CAWaB
- www.aprèsvous.be / www.warmsteentree.be verzamelt alle toegankelijkheidsinformatie voor winkels en horecazaken
- **Opleidingen:**
 - Klantvriendelijk onthaal voor personen met een beperking
 - Digitale toegankelijkheid van websites en webshops
- **Digitale gids** om infrastructuur, diensten en communicatie toegankelijker te maken
- Toegankelijke werkgevers: screening/audit & recrutering
- Brussels charter voor toegang van **assistentiehonden** in voedingswinkels
- Toegang tot toiletten voor toiletpashouders

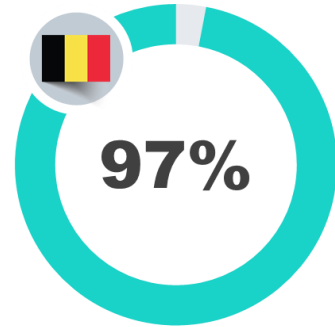

Duurzame, verantwoorde consumptie

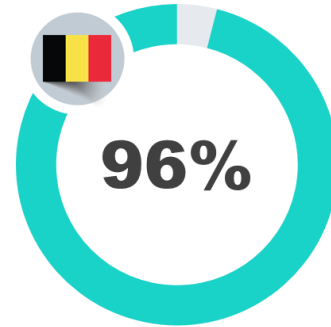
Supermarkten hebben grote voorkeur voor lokale producten

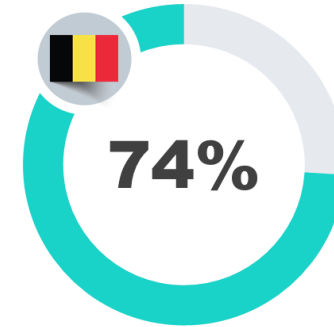
Rundvlees

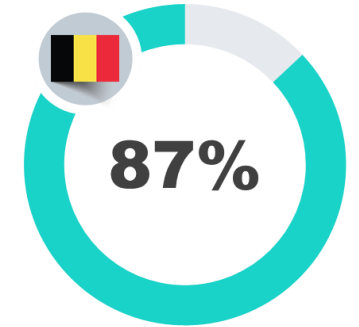
Varkensvlees

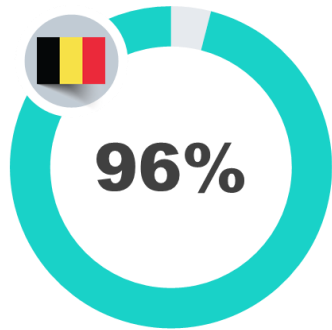
Kippenvlees

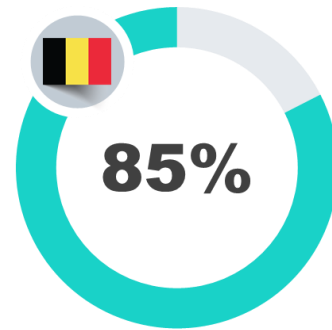
Appels

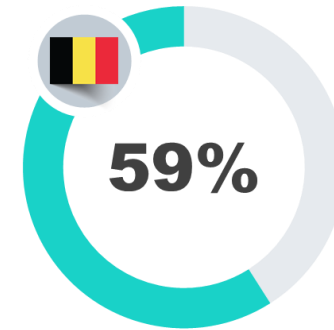
Peren

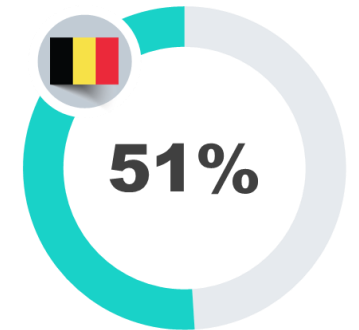
Melk

Eieren

Groenten

Aardappelen

Duurzame, verantwoorde consumptie

Supermarkten verminderen voedselverlies

-28%

28% minder
voedselverlies sinds 2019

+32%

+32%
voedselschenken
sinds 2020
= 33 miljoen
maaltijden/jaar

comeos

Des excédents alimentaires ?
Faites-en don à des organisations sociales !

Comeos-brochure over
voedselschenken
(september 2024)

Duurzame, verantwoorde consumptie

Retailers engageren zich voor duurzame chocolade en bananen

Beyond
Chocolate

Commitments

Beyond Chocolate partners jointly undertake to make sure that:

Retailers

Certification and Company
Programs

Living Income

Ending Deforestation

Duurzame, verantwoorde consumptie

Retailers engageren zich voor duurzame chocolade en bananen

Vijf Belgische retailers verbinden zich ertoe de leefbaar loonkloof in hun bananenketens te dichten

Retailers' 2022 commitment on Living Wage

In December 2022, five retailers active in Belgium - Aldi, Colruyt, Delhaize, Jumbo and Lidl - joined forces to commit to a living wage for banana workers throughout their supply chains. A living wage refers to the minimal salary that workers need to be able to afford a decent standard of living and to meet basic needs including food, shelter, healthcare, education, and other essential expenses.

Unfortunately, workers on banana plantations do not often earn this wage. Big gaps exist between what they actually earn, and what they should earn in order to make a living wage. The 5 retailers who signed this important commitment, recognize this issue and aim to close the living wage gap by the end of 2027 for their banana volumes sold on the Belgian market.

Fairtrade welcomes this commitment which was initiated by IDH, the Sustainable Trade Initiative. As an organisation, Fairtrade also strives to make sure that workers on banana plantations can access a living wage. Already right now, Fairtrade labeled bananas close the living wage gap for workers by at least 70%. In addition, at least 30% of the Fairtrade Premium should be paid as a salary bonus if there is an existing gap with Living Wage.

Next to the workers in plantations, Fairtrade strongly supports the banana smallholder farmers cooperatives who produce a significant part of Fairtrade bananas. Their important role for a sustainable banana value chain cannot be underestimated. The living wage commitment explicitly recognizes this importance and promises that a similar approach will be developed to guarantee living incomes for smallholder farmers.

Living Wage summit 7/12/2022 - Picture by IDH

Duurzame, verantwoorde consumptie

Gezondheid centraal in de handel

BELGIAN PLEDGE

- Geen reclame voor ongezonde producten voor kinderen onder de 13 jaar
- Op alle mediakanalen (inclusief sociale media en influencers) + controle door de Jury voor Ethische Praktijken (JEP)

ALCOHOLCONVENANT

- Nieuwe gezondheidsboodschap: "Alcoholmisbruik schaadt de gezondheid"
- Verbod op reclame rond scholen en op online sociale platforms die geen goede leeftijdscontrole kunnen garanderen
- Comeos wil verder gaan: GEEN alcohol <18j

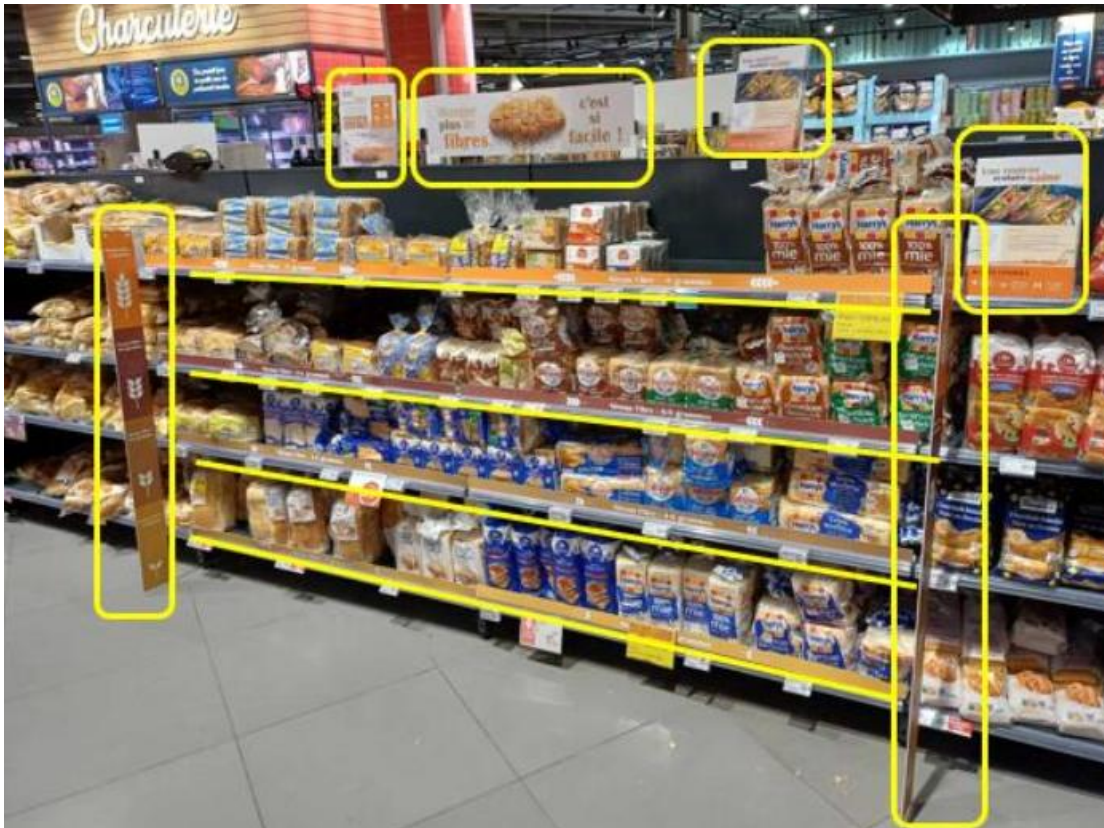
NUTRI-PACT

- Meer volkoren granen, groenten en fruit, peulvruchten en noten en zaden toegevoegd aan het assortiment
- Suiker- en zoutgehalte verlaagd en aanbod producten die rijker zijn aan vezels
- Nudging: het stimuleren van een verandering in consumentengedrag

Duurzame, verantwoorde consumptie

Gezondheid centraal in de handel

Nudging voorbeeld in de afdeling voorverpakt brood

Doorgedreven inspanningen van handelaars en voedingsproducenten

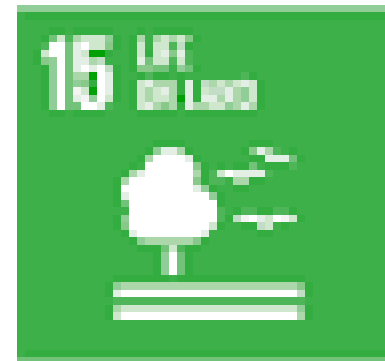
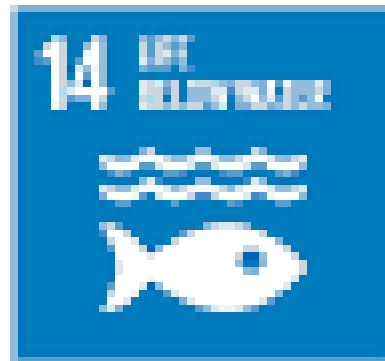
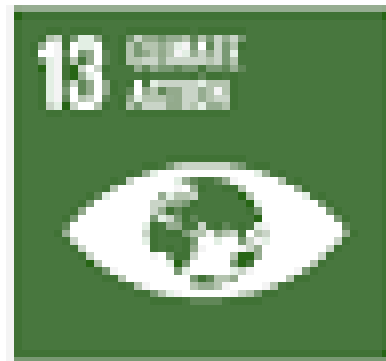
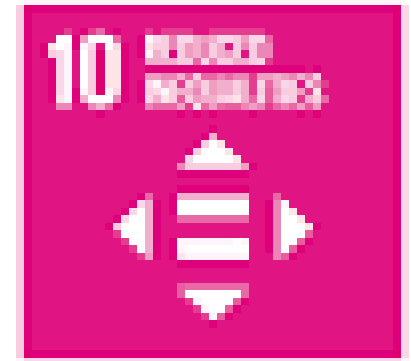
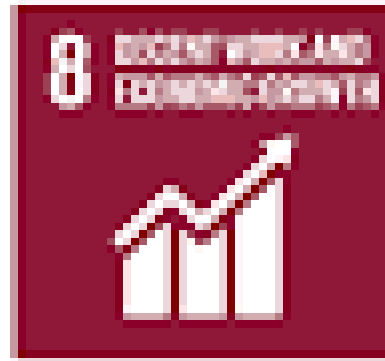
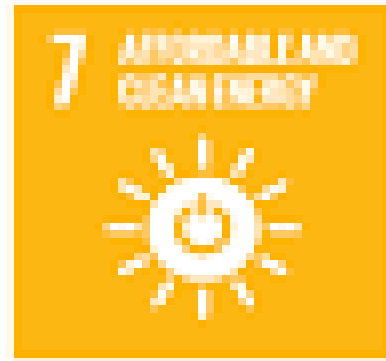
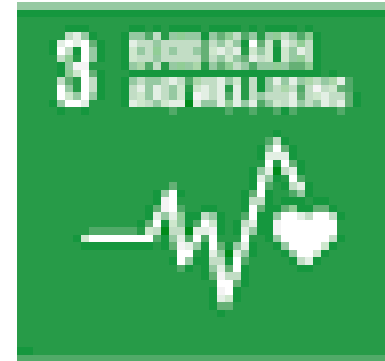
		Doel 2012-2017	Resultaat	Doel 2017-2020	Resultaat
Ontbijtgranen	- suikers	-4%	-5%		
	- vezels	+5%	+15%		
Frisdranken	- suikers	-5%	-7%	-10%	-10%
Chocolade	- verzadigde vetzuren	-2,5%	-0,5%		
Biscuiterie	- verzadigde vetzuren	-3%	-2%		
Zuivelproducten	- toegevoegde suikers	-3%	-5%	-8%	-14%
Plant aardige dranken	- suikers	-4%	-17%		
Sauzen	- kcal			-3%	-3%
Bereide maaltijden	- groenten			+10%	+15%
Smeersalades	- vet			-5%	-11%
	- zout			minder	-7%

Bron: Comeos/Fevia, 2022

Bijdrage aan SDG's

- De drie transitie in de handel- en dienstensector dragen duidelijk bij tot de Sustainable Development Goals (SDG's) van de VN
- Maar ook tot de doelstellingen van:
 - De Europese Green deal
 - De Farm-to-fork strategie

Thank you for your attention!

Nathalie De Greve
Director Sustainability

 + 32 2 788 05 28

 Nathalie.Degreve@comeos.be

 Edmond Van Nieuwenhuyselaan 8
1160 Brussel

for commerce
and services